

Activitats acadèmiques de les Universitats de Madrid (curs 2010-11). — Quant a la UNED, comencem la relació amb la dada dels alumnes de les assignatures de Filologia Catalana, que acusen una creixença considerable a la UNED: en Postgrau 63 alumnes matriculats en el màster *Literaturas hispánicas (catalana, gallega, vasca) en el contexto europeo*. I entre Llicenciatura i Grau, un total de 245 alumnes.

Dins el context del màster cal comentar la incorporació de dos professors de català: Miquel Marco i Lourdes Sánchez Rodrigo, així com la d'Antonio Cortijo, hispanista i llatísta, especialista en Humanisme i bon coneixedor de la Literatura Catalana.

A l'octubre es va emetre per la cadena 2 de TVE un reportatge sobre els *Triomfs* de Petrarca, arran de l'escaïença de l'edició de la traducció medieval catalana de la versió amb glosses d'Illicino, gràcies al Department of Romance Languages de Chapel Hill; el llibre ha estat realitzat per la professora Roxana Recio que el va presentar al Centre Cultural Blanquerna, en un acte on va seguir un interessant col·loqui, en què intervingué el vicepresident de la RAE, José Antonio Pascual, i que també s'emeté com a notícia de la UNED. Es poden veure tots dos reportatges a: www.canaluned.com

També en aquest mes va veure la llum un nou experiment docent audiovisual: un DVD sobre el *Curial e Güelfa*. El projecte inaugura una sèrie sobre Literatura Catalana, que seguirà amb una altra sobre sant Vicent Ferrer. En són autors respectivament Júlia Butinyà i Josep Antoni Ysem. El del *Curial*, que està dedicat al prof. Antoni M. Badia i Margarit, segons consta als crèdits, es pot adquirir a les llibreries de la UNED, bé que es pot veure també al portal dels materials de l'assignatura (<http://www.uned.es/cemav/catalan>), on consten també els dos documentals esmentats més amunt. El del *Curial* tracta sobretot dels aspectes lingüístics i històrics del text, i s'hi inclou una important entrevista al professor Antoni Ferrando, a qui es deu la darrera edició crítica d'aquesta novel·la.

També a l'octubre va tenir lloc la presentació, a la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, de l'edició crítica d'*El Llibre de Fortuna e Prudència*, de Bernat Metge, a càrrec de Miquel Marco, primer doctor en Filologia Catalana per la UNED. L'edició es degué a la RABLB i a IVITRA. A l'acte participaren, a més de l'autor, el professor Vicent Martines, de la Universitat d'Alacant i Director d'IVITRA, i Júlia Butinyà; així mateix eren a la taula el President de l'Acadèmia, Pere Molas, i el Dr. Badia i Margarit, com a membre més antic de la RABLB.

Al desembre va sortir el volum 15 de la *Revista de Llenguas y Literaturas Catalana, Gallega y Vasca*, amb 470 pàgines. Destaquem que recull extractes i resums dels discursos dels homenatjats —per al català recordem que va ser el Dr. Antoni M. Badia i Margarit—, i també de les *laudationes*. Així mateix, ressaltem que s'hi recullen dues conferències de les II Jornades del màster, a càrrec dels professors Isabel de Riquer i Josep-Enric Rubio; respectivament, «El “roman courtois” como ‘educación sentimental’ de Europa i Literatura y cultura medieval. Una necesaria aproximación interdisciplinar». Encara, va tenir un pes important la Secció lul·liana, amb els següents articles: Josep Batalla, «*L'Art lul·liana com a teologia filosòfica*»; Celia López, «El “Liber de Anima rationali”, ¿primera obra antiaverroista de Ramon?», i Fernando Domínguez Reboiras, «Sobre el trasfondo del pensamiento político luliano». Sobre aquestes contribucions, en el marc de difusió de la publicació, va parlar aquest professor en: <http://www.canaluned.com/carreras/filologia/revista-de-lenguas-y-literaturas-catalana-gallega-y-vasca-7300.html>

També s'apleguen en el volum les comunicacions del Seminari Internacional de la Universitat Complutense (12-13 d'abril de 2010), «Viajar por la ciudad: voces y caras de lo urbano», que tractaren sobre la ciutat de Barcelona, en diferents moments i perspectives literàries. Els autors són Júlia Butinyà (UNED), Joan M. Ribera (UCM) i Laura Tudoras (UNED). A l'últim, afegim que, com en volums anteriors, ha col·laborat el professor Francisco Abad, qui estudia aspectes d'interès sobre la figura de Vicens Vives. La publicació té versió en paper i electrònica:

<http://e-spacio.uned.es:8080/fedora/get/bibliuned:revistaLlcvv/demo:Collection/view>

Els dies 15-17 de març es va celebrar a la UNED el «IV Coloquio del Seminario Permanente sobre Literatura y Mujer: Espacios físicos, espacios simbólicos», en les sessions del qual Joan M. Ribera (UCM) presentà la ponència «Escritoras, protagonistas y espacios urbanos en la narrativa catalana de los años veinte y treinta del novecientos». Coincidint amb aquesta línia d'investigació i amb l'esmentat seminari preparatori, Óscar Fernández Poza y Juan M. Ribera (UCM) presentarien més tard, en el «Congreso Internacional», convocat entre els dies 31 de maig i 3 de juny de 2011, sobre «El erotismo en la literatura y las artes» (Màster Estudios Literarios - GILAVE, UCM), la ponència «Iconografía femenina en la dramaturgia i la narrativa catalana de entreguerras».

Els dies 26 i 27 de març s'efectuà a Palma de Mallorca, dins el Club de Lectura de la UNED, una Ruta Literària sobre Ramon Llull. Als actes assistiren importants lul·listes, com ara Esteve Jaulent, president del IBFC Instituto Brasileiro de Filosofia e Ciência a São Paulo. I participaren a la taula rodona: Jordi Gayà i Fernando Domínguez Reboiras. A més d'aquest professor, que imparteix l'assignatura sobre Llull al màster esmentat al començament, col·laboraren altres membres del Grup d'Investigació "Fèlix" (Antonio Ortega, Rosa Planas).

Entre els dies 4 i 5 d'abril va tenir lloc un preparatori «Seminario de Investigación El Erotismo en la Literatura y las Artes» (Grup de Recerca GILAVE, UCM), en el qual Joan M. Ribera (UCM) presentà la ponència «Barcelona, el cuerpo deseado y los deseos de los cuerpos».

El 27 de juny es van celebrar les III Jornades del Màster de Literatures Hispàniques, amb dues conferències: «La creación de una literatura nacional: Hernán Núñez de Toledo y el canon literario», pel professor Antonio Cortijo (Universitat de Santa Barbara, Califòrnia), i «En busca de un Arte Poética para la lengua vasca (siglos XVI y XVII)», per la professora Lourdes Otaegi (Universitat País Basc), que forma part així mateix de l'equip docent.

En el volum 28 de la *Revista de Filología Románica* (UCM, 2011) s'inclouen els següents continguts sobre Filologia catalana: a) articles, «De M. Bergeret a D. Toni de Bearn: Llorenç Villalonga ironista», per V. Simbor Roig, i «El pròleg com a justificació: assaig i pacte de lectura», per G. López Pamplo; b) ressenyes sobre *Fontanella. Estudis sobre l'època i l'obra de Francesc Fontanella (1611-1683/85)* (G. Sansano, P. Valsalobre ed., Girona, Documenta Universitària, 2009), *Hermandad et confrayria in honore de Sancte Marie de transfixio. (Estatutos de la Cofradía de la Transfixión de Zaragoza: 1311-1508)*, (A. Cortijo ed., Zaragoza, Prensas Universitarias de Zaragoza, 2004), *Literatura i feminisme. 'L'hora violeta' de M. Roig* (M. À. Francès, Tarragona, Arola, 2010), *Universos femeninos en la literatura actual. Mujeres de papel* (M. Almela, B. Leguen, M. Sanfilippo coords., Madrid, UNED, 2010), *'Laudationes' y Discursos de los Doctores Honoris Causa en Filología J. Haritschelhar Duhalde, X. Alonso Montero, A. Badia i Margarit y A. López Morales. Solemne acto de investidura como Doctores Honoris Causa en reconocimiento a las Lenguas de España* (AAVV, Madrid, UNED, 2010), *'Verba manent'. Estudios y ensayos literarios* (S. Besre, Vigo, Ed. Academia del Hispanismo, 2010).

Al juliol apareix el llibre *L'humanisme a la Corona d'Aragó (en el context hispànic i europeu)*, ed. Júlia Butinyà i Antonio Cortijo, editat a Scripta Humanistica Publishing International, Potomac (Maryland, EUA), 2011, ja que va ser guanyador de la selecció de la Convocatòria de Publicacions de Recerca i Divulgació de Scripta Humanistica del 15 d'agost de 2010. Inaugura la Catalan Series (Linguistic, Cultural and Literary Studies), de la qual és editor general Òscar Santos-Sopena. Els autors dels capítols pertanyen a diferents especialitats: José Ramón Areces, Dominique de Courcelles, Antoni Ferrando, Ángel Gómez Moreno, Sònia Gros, Vicent Lledó, Vicent Martines, Roxana Recio. Així mateix surt en ebook. Cal ressaltar que l'edició s'emmarca dins les activitats de l'Institut Virtual Internacional de Traducció (<http://www.ivitra.ua.es>) i d'altres projectes afins (DIGICOTRACAM, i del MICINN). El llibre comença amb aquestes paraules: «Una

nova perspectiva d'enorme profunditat es fa imprescindible per tal de tornar a situar el *fenomen humanista* en les lletres peninsulars i en el context de la seva difusió europea».

Júlia BUTINYÀ

UNED

Joan RIBERA

Universidad Complutense de Madrid

Centenari de Màrius Torres: difusió, reivindicació i projecció internacional del poeta i la seva obra.

“J’aimerais tant arriver à être un poète qu’un autre siècle pût lire avec plaisir”

Màrius Torres.

La celebració del centenari del poeta Màrius Torres Pereña (Lleida 1910-Puig d'Olena 1942) ha mobilitzat institucions, entitats i persones que han promogut un elevat nombre d'actes d'homenatge a la seva ciutat natal, a d'altres indrets del territori català i més enllà de les fronteres. La quantitat d'iniciatives, de qualitat diversa, ha abraçat diferents àmbits d'actuació i s'ha caracteritzat tant per la diversitat com per l'adequació als nous temps a partir de les possibilitats de difusió i d'intercanvi que ofereixen les noves tecnologies.

Difusió i reivindicació del poeta i la seva obra

A la ciutat de Lleida es van crear dues comissions: la institucional i la tècnica, que aglutinaven diferents agents culturals, el teixit social lleidatà i representants de la família Torres per tal d'impulsar i coordinar els mitjans per aconseguir el principal objectiu del centenari: la difusió de la figura i obra del poeta i la seva projecció a nivell internacional.

Quant a la difusió del poeta, segons la informació aplegada a la *Memòria del Servei de Literatura i Publicacions de l'IMAC*, s'han fet dos-cents actes a la ciutat de Lleida, i una cinquantena a pobles, viles i ciutats/municipis del nostre territori i a indrets de l'estat espanyol —Cádiz i Madrid—, França —París i Prada de Conflent— i Mèxic —Guadalajara—, promoguts per institucions diverses, entre les quals: Ajuntaments de Lleida i de diverses poblacions, Centre Cultural Blanquerna, Institució de les Lletres Catalanes, Institut Ramon Llull, IES Màrius Torres de Lleida, Instituto Cervantes, Òmnium Cultural, Ateneu Popular de Ponent, Diputació de Lleida, Diputación de Cádiz, Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya, Universitat d'Estiu de Prada de Conflent. El format d'aquest conjunt d'homenatges i actes de difusió és força divers i contempla diferents àmbits de la societat. Així, hi trobem un Simposi Universitari, conferències, taules rodones, concerts, festivals, presentacions de llibres, espectacles (poeticomusicals, obres de teatre, mostres de dansa), lectures poètiques, rutes literàries, premis literaris, concerts de cant coral, exposicions itinerants, edició de tres CD's, i un DVD, aparadors temàtics, repartiment d'opuscles, tallers literaris, edicions de punts de llibre, tertúlies. Quant a la participació de mitjans de comunicació: edició d'un llibre sobre *La Lleida de Màrius Torres* i un web del diari Segre; emissió de programes sobre el poeta a televisions locals i notícia d'homenatges a TV3.

Dos dels aspectes més interessants són la Creació de la Càtedra Màrius Torres de la UdL i la publicació d'obres del poeta: *Poesies de Màrius Torres*, amb noves aportacions pel que fa a l'ordenació del corpus; el llibre facsímil *Màrius Torres, reculls de poemes*; *Les coses tal com són. Apunts per a un retrat intel·lectual*, una tria de la prosa escrita en dietaris, cartes, articles de prem-